

HONDARRIBIKO UDALA

hondarribia

herri aldizkaria

Hondarribiko Udala - Euskara Batzordea

264 2013ko Azaroa

OMENALDI HERRIKOIA KONTXAKO IRABAZLEEI

NAGUSIAK

- 03: Herrian barrena
- 14: Bordari-Satarka
- 18: Elkarrizketa
- 20: Erreportajea
- 22: Gure GKEak
- 24: Historiaren leihotik
- 29: Ganbarako Kutxa miatzen

Merkatu Txikia

Nola parte hartu MERKATU TXIKIAN?

1-Iragarkiak gehienez 20 hitzekoa beharko du izan, eta telefono edo korreo elektronikoa, derrigorrez, izango ditu barne.

2-Testua HILERO bidali beharko da, errepikatzekoa bada ere. Hilean jasotakoak bakarrik aterako dira hurrengo alean.

3-Hondarribia Aldizkariak ez du inongo erantzukizunik hartuko salmenta, erosketa edo trukeetan gertatzen diren arazoen gainean, eta iragarkien egiazkotasunaren erantzule bakarra, igorri duen pertsona izango da.

Bidali zuen iragarkien testua (publikatuko dena, telefono edo e-postarekin) eta honekin batera, zuen izen-abizenak, hondarribia.aldizkaria@gmail.com helbidera; edo bestela, postaz, Gabinete de comunicacion ZIF 2008 s.l. – Auzolan kalea, 2 20303 Irun helbidera (“Merkatu Txikia” gutun-azalean edo mezuaren izenburuan jarrita, beti).

OHARRA: Hurrengo alerako iragarkien epe muga ABENDUAREN 13A izango da.

2013ko Azaroa // 264 zenbakia //
L.G.: SS 122/86

Argitaratzailea: Euskara batzordea
Erredakzioa: Xabier Sagarzazu
Diseinua: Leire Ruiz de Angulo
Kordinatzailea: Zif Comunicacion

Kolaboratzaileak: Naroa Susperregi, Koldo Ortega,
J.M Mendizabal, Fermin Olaskoaga, Floren Portu.
Inprimategia: Antza.

HONDARRIBIAK ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta eritzien ondorioak.

**%100 ETXEKO HANBURGESAK
OGITARTEKOAK**

Nafarroa Behera, 8 - 20280
HONDARRIBIA- Tel: 943 64 27 52

OLIBA OLIO BIRJINA APARTEKOA

Priego de Córdoba
jatorrizko deitura

Etxez etxeko zerbitzua

Almirante Alonso, 8 - 20280 HONDARRIBIA - Tel: 943 64 43 06

ZURE INMOBILIARIA

API coleg. 454
www.kaiberri.com
kaiberri@kaiberri.com
Domingo Eglia, 4, Hondarribia
943646347-687377174

NON ESKURATU AHAL DA HONDARRIBIA? www.hondarribia.org gunean eta honako puntuetan:

ALMIRANTE ALONSO KALEA

- Amalur izozki-denda
- Arretxe Txirrindak , 7
- Kaizar Taberna
- Olioaren Txokoa
- Portutxo Jatetxea, 10
- Uxo Taberna

BERNAT ETXEPARE KALEA

- Arahonde Inbertsioak, 18
- Arbelaz Goxotegia 1
- Done Pedro Arrantzale Kofradia
- Higuier Optika, 6
- Hondarribia Klinika Podologia
- Miramar kafetegia, 2

ITSASARGI KALEA

- Kaialde Jatetxea, 8
- Kaiela Kafetegia, 4

MATXIN DE ARZU KALEA

- Itsas Etxea Anbulategia
- Joski Arropa Denda, 18
- Marian Urdaitegia, 3
- Podologia Unai Ortiz, 10

SABINO ARANA KALEA

- MK, 12 Hartz Klinika
- Itxola liburu-denda, 13

SAN PEDRO KALEA

- Ardoka Taberna, 32
- Aizpea Jatetxea, 65
- Casa Senra, 34
- Don Jamon Jatetxea, 12
- Eukeni Optika, 57
- Gaur Liburudenda
- Ignacio Taberna, 20
- Itsaspe Taberna
- Javier Optikoa, 6
- Kai-Alde Kafetegia , 10
- Kontxita Taberna
- Kutxa, 9

- La Caixa
- Lan Kide Aurrezki Kutxa, 7
- Maite Taberna
- Olearso Liburudenda, 2
- Ogi-berri Okindegia, 69
- Ondarribi Taberna, 31
- Tabisa Beilatokia
- Txantxangorri Taberna, 27
- Zeria Jatetxea, 7

SANTIAGO KALEA

- Aginagalde Aholkularitza, 10
- Aizpea jatetxea, 65
- Aliprox Sunsundegi , 17
- El Curry Verde Jatetxea, 67
- Inmobiliaria Etxebeste, 15
- Uralde Jatetxea, 74
- Yolaberri Taberna

ZULOAGA KALEA

- Elduayen, Mapfre, 8
- Hermandad, Arrantzaleen Kofradia, 12
- Iza Liburudenda, 9
- Nola Moda, 14

ALDE ZAHARRA/ HARRASILANDA

- Aise Gune Psikopedagogikoa. Juan Laborda
- Batzoki, Damarri
- Danontzat Taberna
- Etxeberria Taberna
- Gazte Informazio Bulegoa, Javier Ugarte 6
- Joxean Harategia, Harresilanda 5
- Kasino Zaharra
- Larra Taberna, Damarri
- Prebentzio Komunitarioa, Harresilanda 3
- San Gabriel Egoitza
- San Nikolas hotela, Arma Plaza 6
- Sebastián Jatetxea
- Ttopara Kafetegia
- Turismo Bulegoa, Arma Plaza 9
- Udaletxea BAZ

AMUTE-MENDELU

- Carrocerías Amute, 19
- Caser Betherram egoitza
- Manolo Jatetxea
- Nati janari denda
- Ondare Kafetegia, 6. behe
- Oronoz Elektrizitatea, Amutalde 19

PUNTALA

- Arraun Elkarte Puntala
- Arraun Etxea Jatetxea, Molla Ibilbidea 5
- Hamaika, Plaza San Marcos, Puntala
- Izkiña Taberna
- Puntala Janari-denda, Nafarroa Behera 6

SOKOA

- Eguzki-lore Kafetegia, Sokoa Merkatalgunea
- Sokoa Liburudenda, Sokoa Merkatalgunea

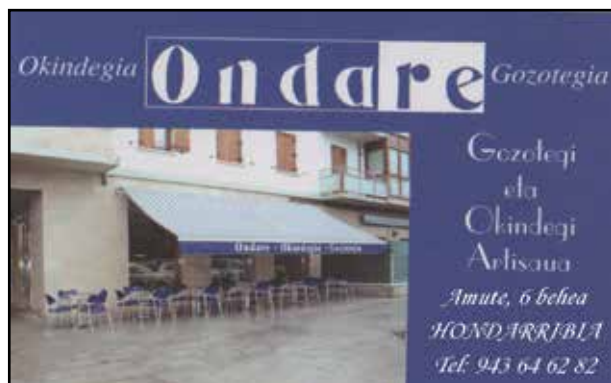
TXIPLAU

- Margolanak Txingudi, 28
- Mariñel Burdindegia
- Ondartz Ederra Biberok
- Txingudi, Txiplau, 19

BESTE ZENBAIT

- A+JP Arkitektoa, Arrantzale Auzoa 10
- Ardora Jatetxea Foru kalea, z/g
- Arroka Berri Higer Bidea, 6
- Beko Errota , Jaizubia
- Endanea Biberok, Jaizubia
- Faro Higer Jatetxea
- Hiruzta Txakolindegia, Jaizubia 266
- Hondartza Kiroldgia
- Itsaskari Baita Kirol Kaia
- Kilker Lorazaintza, Errazkinenea, 2
- Kirol Kaia, Kapitaintza
- Susana Liburutegia , Zezen plaza, Rebellin

Gure eskerrik beroenak aldizkaria banatzen laguntzen diguten establezimenduei

OMENALDI HERRIKOIA JASO DUTE ARRAUNLARIK AURTEN KONTXAKO BANDERA IRABAZTEAGATIK

ARRAUNLARIAK, GUADALUPEN EGIN ZEN ESKERTZA ETA BANDERAREN BEDEINKAPENAREN ONDOREN X. SAGARZAZU

Antolatzaileek 2005. urtean bandera bera irabazi zutenak ere gogoan izan dituzte, giro paregabea egin den jai honetan

Bi hilabete eta ia erdi pasa dira Ama Guadalupekoa traineruak Kontxako Bandera irabazi zuenetik, baina ospakizunetan dabilta oraindik arraunlariak, berez denboraldi berrirako entrenamenduekin hasi berri badira ere.

Omenaldi hauetako bat (eta ez azkena) azaroaren 16an Hondarribian bertan

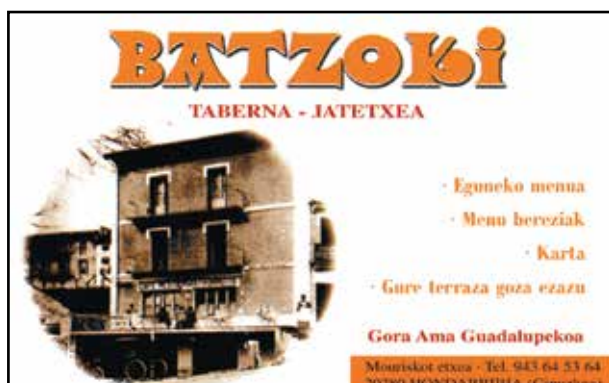
egin den jai herrikoa izan da. Herriko zaletu batek bultzatuta, egun osoko programa izan duena.

Goizean, zaletu eta arraunlariak Guadalupeko santutegian izan ziren, bandera preziatua ama birjinari eskaini eta bedeinkatzen. Damaso Urangak apaizak, elizkizun laburrean, gogora ekarri zuen nola "Kontxa irabaztearen meritu eta esfortzu osoa arraunlariena" den, baina aurtan, "duda izpirik gabe, Guadalupeko amaxok esku bat bota" diela esan zuen. Urangak arraunlariak eta Hondarribia Arraun Elkartea "orain arte bezala,

etxeko jendearekin gogor lan egiten jarraitzera" animatu zituen.

Elizkizunaren ondoren, arraunlari eta klubeko zuzendariak argazkiak egin zituzten banderarekin, bai santutegiko aldarean, bai kanpo aldean.

Ondoren, jaiak Portuan jarraitu zuen. Han, Azeri elkartearen parean, edonork Kontxako Banderarekin argazkiak ateratzeko aukera izan zuen, Abiyuan txar-rangak poteoa berotzen zuen bitartean. Ehunka lagun pasa ziren handik!

Ondoren, 460 lagun inguru elkartu ziren Kofradian egindako herri bazkarian. Postre garaian, aurten Kontxa irabazi dutenei eta 2005. urtean ere irabazi zutenei omenaldi txikia egin zitzaizen, bideo hunkigarri baten proiektzioaren ondoren.

Udalak ere bat egin zuen omenaldiarekin, eta alkate-zinegotziek oroigarri bana eman zieten Ama Guadalupekoa traine-ruko arraunlari eta teknikariei.

Giro bikaina izan zen jai egun honetan, gazi-gozo puntu bat bazuten arraunlari-iek zein zaletuek, lagun bat falta zelako. Bi aste lehenago, korrika egiten ari zela, Beñat Elzo arraunlari ohia hil egin zen. Haren heriotzak samina sortu du hirian eta arraunaren munduan. Goian bego.

ZALETUAK BANDERARKIN ETA BAZKARIKO UNE BAT ARGAZKIA: X. S.

EDERRA
Etxez-Etxeko Laguntza

Mabidin Artzu z/g Anbulategiaren aurrean
20280 HONDARRIBIA - 943 50 75 52
info@ayudadomiciliariaederra.com
www.ayudadomiciliariaederra.com

HIRUZTA
TXAKOLINA

BISITA GIDATUAK
UPATEGIKO MENUA
DASTAKETA + APERITIBOA
BILERETARAKO GELA

HITZORDUA - Barrio Jazubia Auzoa, 265
943 64 65 89 - info@hiruzta.com

2005 ETA 2013KO KONTXAKO IRABAZLEEK BAZKARIAN JASOTAKO OMENALDIA ARGAZKIA: X. S.

Instalazio Elektrikoak
ARBELAIZ

elektrizitatea orokorrean 649 50 57 35
649 33 16 09

kompromisorik gabeko aurrekontua arbelaiz-jm@hotmail.com

 arroka berri
restaurante

Higer Bidea, n° 6 - 20280 Hondarribia
Tel. 943 642 712 - Fax 943 641 105
www.arrokaberri.com

TXISTE GRAFIKOEN ERAKUSKETAK ETA ANTZERKIAK EMAN DIETE HASIERA NEGUKO JARDUNALDIEI

Bertso afaria, umeentzako antzerkia, Bordari eta Satarka lehiaketan sari-ematea eta Euskal Liburu eta Disko Azoka egingo dira datozen asteetan

Urtero, urte amaierako sasoi honetan, Udal Euskara Zerbitzuak antolatzen dituen Neguko Jardunaldiak haur, gazte eta helduentzako euskarazko aisialdi eta kultur jarduez gozatzeko aukera ematen digute.

Aurtengo jardunaldiak martxan ditugu, azaroaren 16an egin Pottola antzerki lanaren emanaldiarekin. Honekin batera, Zuloaga Etxean Euskal Txiste Grafikoen Lehiaketako lanen erakusketa zabalik dago.

Programa, osorik, www.hondarribia.org webgunean eskura dago, baina guk hemen datozen asteetako ekintza nagusiak gogoratuko ditugu.

Azaroaren 24an, Kalean Kantuz berezia eta herri bazkaria egingo da Klinken eta hilaren 30ean, bertso-afaria Itsas Lur elkartearen, Andoni Egaña eta Anjel Mari Peñagarikanorenkin.

Abenduaren 1ean, Ametsen Fabrika umeentzako antzerkia ikusgai izango da Amuten, eta abenduaren 3an, Euskararen Egunean, Mintzodromoa eta Ahotsak proiektuaren aurkezpena egingo dira.

Bordari eta Satarka sariak hil horren 14an emango dira eta Euskal Liburu eta Disko Azoka, abenduaren 11tik 15era egingo da Zumardian.

POTTOLAREN EMANALDIKO UNE BAT ETA BEHEAN, TXISTEEN ERAKUSKETA. ARGAZKIAK: X.S.

TERMITEN ARAZOAREN DIAGNOSTIKOA EGITEKO IA 300 ERAIKIN IKUSKATU DITUZTE TEKNIKARIEK

Urtarrilean aurkeztuko ditu Tecnalía Research & Innovation enpresak infestazioen mapa, kolonien analisisa eta tratamendurako proposamena

Duela zenbait hilabete iragarri zuen Hondarribiko Udalak Portuan zein Hirigune Historikoan egurrezko egiturak dituzten eraikinetan termiten arazoari aurre egiteko proiektua.

Proiektu honetan, lehenengo fasea diagnostikoa egitea da. Honetaz arduratzen ari da Tecnalía Research & Innovation enpresa eta urrian hasi eta duela egun gutxira arte, ia 300 eraikinetan ikuskapenak egin dituzte, termiten arrastoak bila.

Ikuskapen horien ondoren, hiru egin-kizun dauzkate. Alde batetik, termitak bizirik edo termitak eduki izanaren arrastoak dituzten eraikinen mapa osatuko dute.

Bestetik, aurkitutako termita eta arrastoak laborategian aztertuz, espezie honen koloniak non dauden zehaztu ahal izango dute.

Mapa eta kolonien azterketaren ondorioz, termitak akabatzeke tratamendua nola egin proposatuko diote Udalari. Urtarrilerako dute aurreikusia txostena idatzi eta jendaurrean ere aurkeztepena egitea.

Ondoren, Udalak lehiaketa publikoa egingo du termiten tratamendua nork egingo duen esleitzeko.

TEKNIKARIAK, ETXEBIZITZA BATEAN IKUSKAPENA EGITEN x.s.

DONE PEDRO
HONDARRIBIA

Bernat Etxepare, 6 - 20280 Hondarribia
Tel / Fax: 943 64 24 31 info@donepedro.com
www.donepedro.com

ARRETXE

ERRETERIA
Larzabal, 14 - 943 34 01 82
DONOSTIA
Zabalera, 54 - 943 28 65 72
HONDARRIBIA
A. Alonso, 7 - 943 64 27 77
Mendelu, 17 - 943 64 70 58

X.UZTARTZEA FARIAK EGITENARI DIRA HILABETE HONETAN GURE HIRIKO ZENBAIT JATETXETAN

Sei hitzordu dira guztira, Kaizaharra, Abarka, Enbata, Sebastian, Alameda eta Arroka Berrin, hilaren 28ra arte

AZAROAREN 16AN SEBASTIAN JATETXEAN EGINDAKO AFARIAREN UNE BAT x.s.

Urtero, azaroa heldu eta afari bereziak antolatu ohi dituzte Hondarribiko zenbait jatetxetan, Ostalaritza Elkar-
teak bultzatzen duen Uztartze Afarien programan.

Aurten ere, jaki goxoak ardo onenekin elkartzeko hitzorduak martxan dira. Eginak dira dagoeneko Kaizaharra, Abarka, Enbata eta Sebastian jatetxee-
takoak (azaroaren 8, 14, 15 eta 16an, hurrenez hurren).

Hilabetea amaitu aurretik egingo dira beste bi afari: Alameda jatetxean aza-

roaren 22an eta Arroka Berri jatetxean, hilaren 28an.

Afariak 40 eta 55 euro arteko prezioa izan dute eta Errioxa, Portugal edo Lanzaroteko ardoak izan dira protagonista gure sukaldiaren lanarekin batera.

Hamargarren urtea da Uztartze Afariak egiten direla eta oraingoan ere, gastronomiazaleek aski ondo erantzun diete Hondarribiko ostalariek egindako apustu erakargarri honi.

Laburrean

-Goi mailako judoa. Azaroak 9an, ehunka parte-hartzaile bldu ditu Jos-
taldi frontoian egin den XXII. Ama
Guadalupekoa Nazioarteko Judo Tor-
neoak.

Txapelketa, ohi bezala, Ama Guada-
lupekoa Judo Klubak antolatu du
eta 50 eta 90 kilotik gorako pisu ar-
teko gizonezkoen eta 40 eta 70etik
gorako emakumeen maila desberdi-
netan lehiatu dira kirolariak.

Gainera, oraingoan, Hondarribiko
proba Espainiako Superkopa ere
izan da kadeteen mailan eta honek
maila hobeko judokak erakarri ditu
Hondarribira.

Torneoa arrakasta izan da antolake-
ta aldetik eta beste behin ere, gure
kirolariek maila altua erakutsi dute.

JAVIER

OPTICO

zure begiek hobereena merezi dute

Optika eta optometrian diplomaduna
mesterra optometria klinikoan
Ukipen - lenteak

San Pedro, 6 • Tel. Fax 943 64 37 75
20280 HONDARRIBIA

PIZZERIA

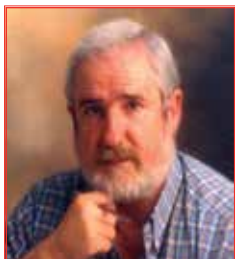
Para llevar

PORTUTXO

PIZZERIA

ALMIRANTE ALONSO 10 TI. 943 645 655
20280 HONDARRIBIA

Jexuxmari Mendizabal

PELLO IXKIRA

«Hondarribian kontrabandista azkarrak badira noski, baina inor gutxi Pello Ixkira adinakorik. Kontrabando lanean Pello Ixkirari eramango dionik ez da jaio, eta nekez jaioko, Bidasoako bi alderdietan».

Orain hirurogei urteko (edo gehiagoko) kontuak dira Jon Etxaide'tarrak, idazle donostiar handiak, kontatu zizkigunak bere Purra! Purra! liburutxoan. Kasu honetan, Eskularru batzun ipuia titulupean, Hondarribiko kontrabandista ausart eta bilaba baten maltzurkeria, abilezia eta azpijokoa du mintzagai. Pello Ixkira: herrian inork oraindik gogoan ote du, onean!? Gogoia baduzu, Jon Etxaide'tarrak eta biok kontatuko dizugu zer nolako maleziaz jokatu zuen behin, pikaroak halakoak!

«Behinola, kontrabando sail handia pasatu behar zuelarik, adiskide bat bidali zuen karabineroen kuartelera egin behar batekin. Gizaseme adiskideak komandantearekin hitz egin nahia agertu zuen eta berehalaxe eraman zuten honen aurrera».

Ez dakit kuartel-etxe hori gaur egungo komandantzia bera zen, edo besteren bat... Han, hizketan hasita, esan zion gizonak, bere belarrietara heldu zenez, halako ordutan eta halako tokitan eskularru sail handi bat pasatzekotan zebiltzala kontrabandistak. Komandanteak eskerrak eman zizkion ustezko salatzaileari, baita kontrabandoan atzematen zutenaren ehuneko halako bat agindu ere.

Salatariak esandako orduan bildu ziren karabinero mugazain gehientsuenak kontrabandoa lehorreratu behar zuten puntuan. Une batzuk geroago, Lapurdiko aldetik ala batean kontrabandoa kargatzen ari ziren, Gipuzkoara pasatzeko. Mugazainak, erne... Alak emeki-emeki hemengo aldeko lurra ia jo zuenean, berehalakoan, oihu egin zuten karabineroek ematen egiteko, errenditzeko.

Kontrabandistek beren buruak uretara bota eta, zirri-zarra plisti-plasta igerian, Lapurdiko ertza iritsi zuten. Mugazainak jabetu ziren alaz, eta lau kaja topatu zituzten, eskularruz beteak. Ondoren, zain-zain gelditu ziren berriz ere, ea beste alaren batzuk agertzen ote ziren kontrabandoan.

«Tokitan zeuden kontrabando zain karabinero gizajoak! Hiru edo lau kilometro Bidasoaz beheiti, Pello Ixkirak nahi beste kontrabando pasatu zuen bost ala tzarretan. Baina oraindik ez da bukatu festa, festa bukatu ez denez oraindik».

Aise
Zailatasunak eskolan?
Maila guztietako laguntza
(HH, LH, DBH, Batx.)

Zentro psikopedagogikoa
Laguntza eskola

Miren Zabala
Satarka kalea 2 (Gipuzkoa plaza)
20280 HONDARRIBIA
Tel.: 943 64 05 65 - 656 71 22 92
E-mail: aisebidasoa@euskalerria.org

BAR HONDARRIBI

San Pedro kalea, 31
Tel.: 943 64 27 05
20280 HONDARRIBIA

Handik ez dakigu ba zenbat denbora geroago, hilabete edo, Irungo Aduana Etxean zer?, eta, Pello Ixkiraren lagunei kendutako eskularruen subasta zen, aurrez publikoki legera anuntziatua. Subasta egiten hasi aurretik, mahaiburuko jaunak honako ohar hau egin zien, ezin bestean, bertara bilduei:

—Subastara bildu zareten jaun-andre guztioi ohar bat egin nahi genizueke. Subastarako ditugun eskularruok ez dira bikoteak; guzti-guztiak ezkerreko eskukoak dira. Jakinaren gainean zaudete, hortaz.

«Hau entzun zutenean, subastara bildu ziren sal-erosle guztiak txistuka, oihuka eta barre-algaraka hasi ziren. Izan ere, zertarako zituzten esku alde bateko guanteak? Nori saldu behar zizkieten...!?».

Nahaste hau sortu zen garaian, inork askorik pentsatzen ez zuela, ibilera bizkorreko gizon lodikote, masail gorri, bular sendo eta adintsu samar bat nabarmendu zen jende artean. Pello Ixkira, hain zuzen. Subasta mahaira inguraturik, mila pezeta eskaini zituen eskularruengatik, guante guztiengatik.

Subasta egiteko denbora ahitua zen ordurako ia, eta inork ez zuen xoxeko bakar bat ere gehiago eskaintzen. Orduan, Pello Ixkirak hala esan zion subastatzaileari:

—Alfer-alferrik zabiltzate eztarria urratzen, inork hemen ez baitu ezker eskuko guante horiengatik xentimo bat gehiago eskainiko. Mahaiburukoa sutu zen gizaseme masail gorriaren esanarekin, eta:

—Baina, baina —erantzun zion—, hainbeste mila pezetetako eskularruok milako bat bakarrean emateko prest gaudela uste al duzu!?

—Beharko —moztu zion bizi-bizi Pello Ixkirak—, zuk diozun milaka pezeta horiek hemen inondik ere ageri ez direlako. Gainera, hau subasta da, eta, eskaintza hoberik ezean, eskubidea dudalako guante horien jabe egiteko.

Hala eta guztiz ere, ez zen subastatzailea oihu egitez isildu, ez. Musu gorriak egindako mila pezetan eskaintza motza norbaitek, horratik, gehituko zion esperantzetan, eztarria urratu arte segitu zuen deiadarka:

—Mila pezeta! Mila pezeta doaz...! Nork eskaintzen du gehiago!? Mila pezeta! Nork gehiago...!?

Hasten den orok, orde, akabera ere badu, eta une batzuk geroxeago epeak ahiturik, subasta amaitu eta itxi egin behar izan zuten. Pello Ixkirak eraman zituela berarekin eskularruak, zera! Mila pezetatan, jakina.

«Baina, zer arraiotarako ote zituen Pellok eskularru haiek, lagunik ez bazuten...!? Hala pentsa lezake bateon batek... Bada, eskularru haien lagunak, eskuin eskukoak, hilabete lehenago, hiru edo lau kilometro Bidasoaz beheiti, kontrabandoz berak paseak zituelako!».

Eta, gainera, beste kontu pollita da, esan ez duguna, Irungo Aduana Etxeko subastan Pellok lagatako mila pezetak Hondarribiko kuarteleko komandanteak Ixkiraren adiskideari, ustezko salatzaileari, entregatuak zirela; agindu bezala, “atzematen dugunaren ehu-neko halakoa”, zintzo ordainduta.

Jon Etxaide'tarra
Jesus Mari Mendizabal Iraola

AMETSEN FABRIKA

HAURRENTZAKO ANTZERKIA

HONDARRIBIA
ABENDUAK 1, 17:30
AMUTEKO AUZO ELKARTEAN

ADISKIDE BERTSO ELKARTEA

ANTOLATZALEA:

podologia

Unai Ortiz

kiropodia - quiropodia
ortopodologia - ortopodologia
ordenagailu bidezko miaketa
biomekanika
exploración biomecánica
computerizada

Matxin de Arzu 10, 2 bajo
20.280 HONDARRIBIA

Tel: 943 111 946
www.unaipodologia.com

Sebastian
RESTAURANTE
Jatetxea

Kale Nagusia, 11 - Tel. 943 64 01 67
20280 HONDARRIBIA
restaurante@sebastianhondarribia.com
www.sebastianhondarribia.com

SEKRETUA HILOBIRA

Bordari Lehiaketa A. MAILA
I. Saria
Egilea: Unai Oiartzun

Jakin minez iritsi zen Iñaki San Nicolas gotorlekuko indusketetara. Hogei minutu eskas lehenago jasotako deiak erabat asaldatu zuen bere aldartea. Istant batean ohetik altxatu, dutxa azkarrara hartu, armairuan aurkitutako lehenengo arropak jantzi eta gosaldu gabe irten zen alde zaharreko etxebizitza txikitik. Harresiko indusketetara iritsita, inprobisatutako barrakoira hurbildu zen.

Hogeita hamasei urteko arkeologoa zen Iñaki Berrotaran. Hondarribiarra bera, etxean bertan jarduteko eskaintzari uko egin ezinik, udaleko arkeologia taldearen buru zen eta harresiko San Nicolas gotorlekuko indusketetan lanean zebilen momentu hartan. Garai batean izandako baratzeak zulatu eta antzinako galerien bila ari ziren bertan. Baina goiz hartan jasotako deiak ikerketa harekin erlazio handirik ez zeukan. Miren lankideak esan zionez, langileek ezusteko objektu bat topatu zuten horman lurperatuta. Medailoi bat omen zen, lepoko moduko bat. Inguruan aurkitutako beste hondakinekin zer ikusirik ez zeukan, erabat lekuz kanpo zegoela zirudien.

Barrakoira iristerakoan, mahai baten inguruan elkartutako taldetxoa aurkitu zuen Iñakik. Mirenek hurbiltzeko keinua egin zion eta arkeologoak mahaiaren erdian zegoen objektuan jarri zuen arreta. Harridurak jota begiak kliskatu, betaurrekoak jantzi eta mahaira hurbildu zuen aurpegia. Urre koloreko medailoi bat zen, denboraren poderioz distira galdu zuena. Galleta baten tamaina zeukan eta erliebean egindako irudiz josia zegoen. Erdian burezur itxu-

rako aurpegia zeukan, mihia kanpoan zuena.

- Ez esan hau harresian aurkitu duzuela- erregutu zuen Berrotaranek.
- Topatu dugun azken galerian zehazki. XVI. mendeko hormatik oso hurbil argitu zuen Mirenek.

Iñakik etenaldia egin zuen, medailoia aztertu eta ondorioak ateratzen saiatzeko. Haren jatorria identifikatzeak ez zuen zailtasun handirik berarentzat. Hura Hondarribiko harresiko XVI. mendeko hondakinen artean agertzearen azalpenak bai ordea.

- Mexika da, Azteka. Espainiaren konkista baino lehenagokoa- baieztatu zuen Iñakik. Zalantza izpirik ez zeukan horretan.

- Ezinezkoa da. Nola liteke medailoi azteka batek Hondarribiko harresian hondoratuta bukatzea? Nik esango nuke faltsua dela. Norbaitek hemen utzi du guk hura aurkitzeko intentzio guztiarekin- lankide haren hipotesia aztertu ondoren. Berrotaranek ezezko sendoa eman zion.

- Ezin liteke. Galeria horiek guztiz lurperatuta egon dira mendeetan zehar, lurraren eta hondakinen azpian. Inork medailoi hau hemen utzi badu, XVI. edo XVII. mendean egin du, harresi modernoak eraiki baino lehenago.

Iñaki barrakoitik irten zen, lankideek medailoia gordetzen zuten bitartean. Udazkeneko goiz hartako lehenengo euri tantek eman zioten ongi etorria. Aurkikuntza hark erabat txundituta zeukan arkeologoa eta buruko hausnarketak gelditu ezinik zebilen. Afera

haren argibidea bere kabuz bilatzeko hautua egina zuen.

Liburu eta dokumentu zaharren artean pasa zituen ondorengo orduak eta egunak. Hondarribiko liburutegiari eta artxiboari ere behin baino gehiagotan egin zien bisita. Hondarribiaren eta azteken inperioaren arteko lotura zororen baten bila aritu zen buru belarri. Hasieran ezinezkoa zirudien arren, bazegoen Hondarribiaren eta azteken arteko lotura hori egiterik. Aro modernoko pirata eta kortsarioen garaian bilatu beharra zegoen.

XVII. mendean zehar, Hondarribia eta Donostia Espainiako itsaslapurreta gune nagusi izan ziren. Bertatik irten ziren Espainiako erregearen aginduetara zeuden kortsarioetako asko, haren baimenarekin etsaiaren ontziak lapurtu eta arpilatzea. Gipuzkoako kostaldeko portuek jarduera horretarako aproposak ziren osagai guztiak betetzen zituzten. Batetik, garaiko etsaia, Frantzia, ondoan zeukaten. Bestetik, penintsula eta Europako iparraldea lotzen zituen merkataritza bidean bertan zeuden portu horiek. Gainera, aski ezagunak ziren bertako ontziolak, eta marinelak, iparraldeko itsaso hotzetan balearen arrantzan trebatutakoak.

Hondarribia Espainiako Koroaren aginduetara ziharduten kortsarioen gotorleku izan bazen, eta kortsario horiek Karibe aldean aritu izan baziren, horietako batek ekarria izan zitekeen medailoia. Hipotesi horretan arraroena zen lau mende geroago urrezko pieza harresiko ezkutuko galerietan lurpe-

PADELINDOOR - IRUN
BIDAURRE-UREDOR - VENTAS

BIDASOA
PADELINDOOR

4 Pista Estali
Ez bazkiderik, Ez kuotarik
www.padelindoorbidaso.com

ARRAUN ELKARTEA
GIMNASIOA

SPININ, AEROBIC, BODY PUMP, G.A.P.
MANTENIMENDUA, MUSKULAZIOA, SAUNA,
PIRAGUEN ALOKAIRUA ETA GORDELEKUA

Hondarribia Arraun Elkarte 943 64 01 61

ratuta agertzea. Baina abiapuntu ona zen gutxienez.

Nahikoa zalaparta sortu zuen medailoiaren aurkikuntzaren albisteak. Egunkari, irati eta telebistek hura argitaratu zutenetik aurrera, Hondarribiko indusketa bisitari, aditu eta begiluze mordoa jasotzen hasi zen etengabe. Horregatik ez zuen harritu bere barrakoiko bulegoan jasotako bisitak. Neska gazte bat zen, azal beltzaranekoa, txiki samarra eta begi eta ile iluneko. Aurrera egin zuen poliki, lñakiren mahaiaren parean gelditu arte.

- Yareni dut izena. Mexikarra naiz- aurkeztu zuen bere burua. Agerikoa zen bere jatorria.

- Egun on, ni lñaki naiz- erantzun zuen hondarribiarrak-. Pentsatzen dut medailoiak ekarri zaituela hona. Ez zara lehenengoa.

- Badakit. Baina uste dut kontatu nahi dizudanak zure arreta merezi duela.

Ziurtasun horrek lñakiren atentzioa piztu zuen.

- Mexikar bat ez zen Euskal Herriraino debalde etorriko. Arrazoi sendo bat edukiko duzu- ausartu zen lñaki.

- Denbora asko daramat handik urrun. Zerbaiten bila irten nintzen Mexikotik, duela urtebete-neskak erantzun.

- Galdetu al dezaket zer den zerbait preziatu hori?

- Gure herriak aspaldi galdutako ondarearen zati bat- misterioa gustuko zuen Yarenik. lñaki isilik gelditu zen, neskak aurrera jarraitzeko tartea egin ez-. Ez duzu sinistuko, baina Moctezuma enperadore aztekaren altxorraz ari naiz.

Azken hitzek erabat mutu utzi zuten lñaki.

- Hura Hondarribian aurkitzeko esperantza duzu?

- Espainiara etortzeko erabakia hartu nuenean, helburu horrekin egin nuen.

Arrasto baten atzetik, Kataluniako Toloriu herrira iritsi nintzen.

lñakik bazuen herri horren inguruko kondairaren berri. Pirinioetako herrixka bat zen, 20 biztanle ere ez zituen. Bertako baroi izan zen Joan Grau, Hernan Cortesekin batera Tenochtitlanera iritsi zen lehenengo konkistadoreetako bat. Bertan, Xipaguazinekin, Azteken enperadorearen alabetako batekin ezkondu zen. Emakumea Toloriura eraman zuen baroiak, haren anaietako batekin eta segizio handi batekin batera. Hil aurretik, bere ondasun guztiak lurperatu omen zituen herriaren inguruko parajeren batean. Horien artean, bere aitaren, Moctezuma enperadorearen altxorren zati bat zegoela zioen kondairak.

- Pentsatzen dut izango duzula haren berri- galdetu zuen Yarenik. lñakik baiezkota egin zuen buruarekin-. Nik arrazoi handi bat nuen kondaira hori benetakoa zela pentsatzeko.

Neskak bere motxila ireki eta karpeta sendo bat atera zuen. Mahai gainean zabaldu eta plastiko artean gordeta zegoen pergamino zahar bat utzi zuen agerian. lñakik gainbegiratzan zuen bitartean, Yarenik bere azalpekin jarraitu zuen.

- XVI. mendeko eskutitz bat da, Frantziako Frantzisko I.a erregeak jaso zuena. Bertan baieztatzen da Moctezumaren altxor famatua Espainiako iparraldeko herri batean ezkatatua dagoela. Honek eraman ninduen Pirinio aldera.

- Jakin al daiteke nor den gutunaren igorlea?- moztu zuen arkeologoak.

- Hori da puzzle honetan falta den pieza. Kontua da Toloriun denbora luzez altxorren aztarnaren baten bila ibili ondoren, Hondarribiko medailoiaren berri izan nuela. Orduan ulertu nuen Espainiako iparraldeko herri hark ez

zuela zertan Toloriu izan. Beste edozein ere izan zitekeen- amaitu zuen Yarenik.

- lñakik isilik jarraitzen zuen, aurrean zuen neskaren azalpen guztiak asimilatzen eta pergamino zaharra tentuz aztertzen. Horrelako hamaika ikusia zen eta zinez benetakoa zirudien. Tintak kolorea galdua zuen eta zati batzuetan zentzuzko zerbait irakurtzea ia ezinezkoa zen. Sinaduraren kasua zen hori. Bere gogoeta horietan erabat murgilduta zegoela, begien bistan izanagatik agian neskak jaramonik egin ez zion xehetasun bat antzeman zuen lñakik.

- Mezua frantsesez idatzia dago.

- Jakina frantsesez idatzia dagoela. Frantziako erregea bera da hartzailea-erantzun zion Yarenik, gizonak ergelkeria hutsa esan izan balu bezala.

- Noski, baina igorleak ere frantsesa behar du- jarraitu zuen lasai lñakik.- Gutunak estatu mailako beste hainbat kontu ere aipatzen ditu gainera. Argi dago gortetik hurbil zegoen norbaitek idatzia dela.

Onespen zeinua egin zuen Yarenik.

- Arrazoi duzu. Ez dut guzti horretan pentsatu. Gainera, nik ez dakit frantsesez.

Yareniren deskuidua ulertzen hasia zen lñaki.

- Tira, onartu behar da altxorren kontu honek edonoren interesa pizten duela. Ez dakit gutun honi zenbaterainoko sinesgarritasuna aitortu diezaiokegun, baina sakon aztertzea gustutako litzaidake- eskaera bat zen hura.

- Espero nuen. Begira Berrotaran jauna, ni prest nago bilaketa hau zurekin batera aurrera eramateko, gauza bakarra eskatuko dizut. Isilean mantendu nahi nuke, bion artean. Beste inor nahasterik ez nuke nahi.

- Ez kezkatu, nik ere oraingoz nahiago dut horrela. Medailoiaren aurkikuntza

HAMAICA
www.hamaika.com

San Markos Plaza, 1 beheka - Hondarribia
tel. 943 646 412 - 645 987 836
hamaikalan@gmail.com

Alta
BOSCH
Balay
SIEMENS
Electrolux
AEG
FRECAN
Foster
GRB

dela eta sortu den nahasmenarekin aski dut- onartu zuen lñakik.

Hogei minutu ere ez ziren pasa neska beltzaran hura bulegoan jaso zuenetik. Denbora eskas hartan, Indiana Jonesen filmetakoen pareko endredo batean sartu zuen bere burua. Arkeologi indusketaren medailoi bat aurkitzetik, historiako altxor famatuenetako baten bilaketara pasa zen momentu batean. Ikerketa horrek nora eramango zuen, hori beste kontu bat zen. Baina une hartan, lñakiren irudimena dantzan zegoen jada. Txikitako ametsetan ere imajinatu ezineko abentura baten aurrean zegoen.

Butron pasealekuko terraza batean eserita itxaroten ari zen lñaki. Uda partean barra-barra egoten ziren taberna guztiak, baina urria bere azkenekoetan zegoen horretan hutsik zegoen kalea. Azken turistek ere etxerako bidea aspaldi hartua zuten. Arratsaldeko zortziak inguru ziren eta lan egun luze baten ondoren, atsedenerako astirik ez zuen lñakik.

Hendaiaiko hondartza lerro amaigabea zeukan parean, hasi Abadiako gaztelutik eta area ibaitik bereizten zuen murruraino. Garai batean oso ezberdina izan zen paraje hura. Momentu hartan berak zapaltzen zuen lurra ere, urak estaltzen zuen mende batzuk lehenago. Harresiak inguratutako herria Gipuzkoako azken gotorlekua zen eta gerra garaian, oso hurbil zuen Bidasoa ibaiaren beste aldean zegoen Frantzia, Espainiaren etsai nagusia. Toki estrategikoa zen Hondarribia, zalantza izpirik gabe.

Bere pentsamenduetan murgilduta topatu zuen Yarenik.

- Arratsalde on lñaki.

Mahaiaren beste aldean eseri zen neska, ibaiari bizkarra emanez.

- Uste dut gaur badudala zer kontatu. Gauza interesgarriak aurkitu ditut- iragarri zuen arkeologoak, bere aulkian esertzen zen bitartean.

- Baita nik ere lñaki- Yarenik erantzun- Zu hasiko zara?

lñakik trago luzea eman zion zuritoari eta behin zintzurra freskatuta, arnasa hartu zuen sakon.

- Zu ezagutu aurretik ere, egun batzuk neramatzan medailoiaren jatorria aurkitzeko ahaleginetan. XVII. eta XVIII. mendeko euskal kortsarioen pista jarraitzen aritu nintzen eta hari heldu diot berriro orain. Atzeraka tira eginez XVI. mendeko lehenengo laurdenera iritsi naiz, kortsarioen hastapenetara. Jean Fleury frantsesa izan omen zen aitzindaria eta ezetz jakin zein izan zen bere lehenengo harrapaketa?

Yarenik jakin minez begiratzen zuen.

- Moctezuma enperadorearen altxorra argitu zuen lñakik-. Edo haren zati bat gutxienez, 1522an Hernan Cortesek Carlos V.ari bidalitako kintoari zegokiona. Badakizu, garai hartako zerga famatua.

- Benetan?- galdetu zuen Yarenik.

- Hala diote garaiko kronistek. Tenochtitlaneko setioaren ondoren, bertan eskuratutako altxorraren bostena igorri omen zion Cortesek enperadorea-ri. Hiru karabela bidali zituen, baina Azoreetara iristerakoan, Jean Fleury kortsario frantsesak eraso eta horietako bi harrapatu zituen. Hirugarren karabelak bere bidea jarraitu eta Sevilharaino iristea lortu zuen.

- Jean Fleury... Zer gehiago dakizu pirata horri buruz?- jakin nahi izan zuen Yarenik.

- Ez zen pirata. Historiako lehenengo ekintza kortsario handi kontsideratzen da Moctezumaren altxorraren harrapaketa. Fleury kortsarioa zen, Frantzis-

ko I.aren baimenarekin jardun zuen, 1527an harrapatu eta urkatu zuten arte. Esan izan da benetan Giovanni de Verrazano zuela izena, Florentziarra zela eta bertatik hartu zuela abizena. Italiarra izan edo ez izan, italiar jatorriko armadore baten aginduetara egiten zuen lan- azaldu zuen lñakik.

Azken hitzok entzuterakoan, Yareniren aurpegia goitik behera aldatu zen.

- Izena?- galdetu zuen urduri.

- Norena?

- Armadore italiarrarena, jakina!

- Jean Ango- erantzun zuen lñakik. Yareniren harridurak garaipenaren irribarre atseginari eman zion paso.

- Entzun lñaki. Gutunaren igorlearen izena lortu dut. Ezetz asmatu zein den?

Jean Ango. Hori zen orduan Frantziako Frantzisko I. goari bidalitako gutunaren igorlea. Jatorri italiarreko armadorea, erregearentzat lan egiten zuena eta bere aginduetara hainbat kortsario zituen. Jean Fleury tartean. Hori zen pertsonaia haren inguruan zekiten apurra.

- Gutunaren edukiarekin bat dator armadorearen irudia- baieztatu zuen lñakik- Itsasoko kontuak aipatzen ditu bereziki, uretako negozio eta harrapaketak. Testuinguru horretan ulertu behar da Moctezumaren altxorraren aipamena.

- Eta Espainiako herriarena. Badirudi ez genbiltzala horren oker- gogoratu zuen neskak.

- Badirudi... baina zerbaitek ihes egiten digu oraindik.

Pentsakor gelditu zen lñaki, bere burua falta zitzaien aztarna hori momentuan harrapatzeko gai ikusiko balu bezala.

- Zein urtetakoa da gutuna?- galdetu zuen.

- 1532koa- erantzun zuen Yarenik. Memorian ondo gordea zeukan urtea.

- Fleuryk 1522an lapurtu zuen Moctezumaren altxorraren kintoa. Hamar

 LEKUONA AHOLKULARIAK
1980-TIK AHOLKULARI PROFESIONALAK

angel@lekuona-asesores.com **Tel.: 943 579 941**
www.lekuona-asesores.com

Hendaia Kalea, 7 Bajo - 20301 Irún (Gipuzkoa)

629 82 07 52 **HONDARRIBIA**

 ION

ITURGINTZA - BEROKUNTZA

urte lehenago. Urte dezente dira horiek.

- Kortsario bera hilda zegoen ordurako.
- Garrantzitsua. Memoria ona duzu gero!- laudatu zuen lñakik-. Fleuryk bere sekreturik handiena hilobiraino eramango zuelakoan nago. Kintoaren gordelekuaz ari naiz, jakina. Baina argi dago Angok bazuela zantzuren bat.

Kintoaren lapurretaren istorioaren zati bat falta zitzaion Yareni.

- Zer egin zuen Fleury lapurretako altxorarekin?

- Adostutako zatia Frantzisko erregeari eman zion. Gainontzekoarekin zer egin zuen, batek daki. Ez zuen arrastorik utzi- azaldu zuen lñakik, fantasiarako tarte aproposa utziz. Yarenik gogoz heldu zion aukera horri.

- Zergatik ez zuen ba Hondarribian ezkutatuko?

-Besteak beste, 1522an setiatuta zegoelako- moztu zuen lñakik, soka kronologikoak azkar lotuz.

Gehiegi luzatu gabe, Nafarroako Erresumaren konkista azaldu zion lñakik. 1512an gaztelarrak Iruñean sartu ziren eta Nafarroako erregeak Biarnora egin behar izan zuten ihes. Bertatik, Frantziako erregearen laguntzaz, hiru errekonkista saio antolatu zituzten. Hirugarrenaren amaieran, Noaingo bataila odoltsuaren eta Amaierko erresistentzia gogoangarriena ondoren, Hondarribian babestu ziren Nafarroako erregearen aldeko azken mila ausartak, beste bi mila frantsesekin batera.

- Istorio interesgarria. Baina ez diot erlaziorik ikusten Moctezumaren altxorarekin- onartu zuen Yarenik. lñakik berak ere ez zuen batere argi. Gauza gehiegi nahasten ari ote zen susmoa zeukan.

Ettxera iritsi bezain pronto, ordena-

gailua piztu zuen lñakik, arropa erantzi baino lehenago. Berandu zen, nekatuta zegoen, oheratzeko gogo ikaragarria zeukan baina izen bat zeukan buruan, bueltaka etengabe. Jean Ango, armadore frantziarra. Makinak pizteko behar zuen denboran, sukaldera joan eta arrautza pare bat frijitzen hasi zen.

Platera hartu eta ordenagailuaren aurrean eseri zen, arrautzei lehenengo mokadua emanez. la ahaztua zeukan bilatu beharrekoa. Jean Ango, hori zen. Bilaketako lehenengo orrietan ohiko biografia laburrak aurkitu zituen, ingelesez gehienak. Gorringoan ogi zatia busti eta ahora eraman zuen lñakik. Biografia gehiegi, ezer interesgarririk ez.

la amore ematera zihoanean, bere loguratik atera zuen zerbait irakurri zuen. Frantsesez zegoen orrialde bat zen. Bertan, Jean Fleury kortsarioaren ekintza ezagunena deskribatzen zen. Ango armadoreak sei ontzi jarri omen zituen Fleuryren aginduetara eta Azore irlalara bidali, Indietatik zetozen ontzi espainiarrak erasotzeko betebeharrarekin. Ondorengoa, Moctezumaren altxoraren lapurreta, ondo ezagutzen zuen lñakik. Baina harrigarriena espedizio horren zergatia zen. Benetako helburua, setiatua zegoen Hondarribiko gotorlekua itsasotik hornitzea zen. Gainera, misioa betetzeko, setiatutako berrehun gizon inguru itsasoratu ziren Fleury kapitainarekin batera. Sinestezi-na. Jarraitu beharreko hurrengo arrastoaren aurrean zegoen lñaki.

Jean Fleury kortsarioaren espedizioa Hondarribitik irten bazen, abenturaren ondoren bertara itzuli behar izan zuen berrehun gizon horiek uztara. Jean Angok Frantzisko erregeari idatzitako gutunean aipatutakoaren arabera, altxorra Espainiako iparraldeko herri batean ezkutatua zegoen eta armadorea oker

ez bazebilen, baieztapen horretan primeran sartzen zen Hondarribia.

Zergatik ezkutatuko zuen Fleuryk altxoraren zati bat? Erregeari legez zor ziona baino gutxiago emateko? Beranduago itzuli eta ezkutuko zati horrekin aberasteko? Hondarribian egotekotan, non egon zitekeen Fleuryk harapatutako altxoraren zatia? Hariak lotzen hasia zen lñaki.

- Zatoz, azkar- hots egin zion lñakik Yareniri auto barrutik. Neska ondoan eseri zen, eta euri tantak kendu zituen burutik.

- Entzun, susmo bat daukat. Portugalen ondoan bada gaztelu bat, San Telmoko, "Piraten gaztelua" ere deiturikoa. Kondairak dio haien gotorleku izan zela, baina inork ez daki zehatz-mehatz zein den bere izenaren jatorria- hasi zen lñaki. Jarraian Fleuryren espedizioaren inguruan aurkitutakoa azaldu zion, baina bere asmoari buruzko xehetasunik eman gabe.

Porturako errepidean zehar ziztu bizian gidatu zuen autoa lñakik, eta ondoren maldan gora San Telmoko gaztelura iritsi arte. Kotxetik irten eta atearen aurrean gelditu zen, euripean. Yarenik atzetik jarraitu zuen poliki.

- Norena da hau?- galdetu zuen neskak.

- Pribatua da, baina hemen aspaldi ez dela inor bizi.

Atea indarrez irekitzen saiatu zen lñaki, arrakastarik lortu gabe. Ingurura begiratu eta inor ez zegoela ikusita, harresi txikia igo eta beste aldera salto egin zuen. Leiho bat topatu zuen aurrean eta ostikada batez hautsi zuen kristala. Ordurako Yareni atzean zuen berriro, zur eta lur, bere mugimenduei so. Gizona leihotik sartzen ikustean, zalantza sortu zitzaion, baina lorategi utzi eta bakarti hartan euripean gelditu nahi ez eta atzetik segitu zion.

CARROCERIAS AMUTE

Fundada en 1968

Autoen konponketa orokorra

Mendelu auzoa Tel./Fax: 943 64 11 41
Amute Alde kalea, 19 20280 HONDARRIBIA

K21
KALITATEA
Certificado de calidad K-21
K-21 kalitatearen ziurtagiria
Empresa Registrada
Nº 1 / 05 / 132

PINTURAS TXINGUDI MARGOLANAK

Lakatzeko kabina
Fatxadetan berritzeak
Barne-lanak

Txupia, 28 • 20280 HONDARRIBIA
Tel./Fax: 943 647 344
e-mail: txingudi@telefonica.net

Gela ilun bat topatu zuen bikoteak eta lñakik metxeroa piztu zuen.

- Gaur egun badaude aukera hobeak-ironiaz Yareni, mobileko eskuargia piztuz. Onarpen zeinua egin zion lñakik.

Mobilaren argitan, aspaldian abando-natutako logela aurkitu zuten. Altzari zaharrak baino gauza interesgarri- gorik ez zegoen han. Atea ireki eta korridore batetara irten ziren. Aurrera egiten zuten bitartean, bere jakin-mina argitu nahi izan zuen Yarenik.

- Jakin dezaket zer aurkitu nahi duzun hemen?

- Horma zahar hauek sekreturen bat ezkututzen dutelakoan nago. Baina lur azpian egon behar du derrigor- hasi zen lñaki-. Entzun, gaztelu hau, orain ikusten duzun moduan, XVI. mendea- ren amaieran eraikitakoa da.

- Jean Fleuryren istorioa baino beran- duagokoa beraz.

- Hala da. Baina baliteke lehenagoko eraikin baten gainean egindakoa izat- ea. Askotan gertatu izan da historian zehar. Horrela bada, haren aztarnak hemen azpian behar dute. Sotoren bat izango du ba gaztelu honek- azaldu zuen lñakik. Ilusioak gainezka zuen ha- ren baitan.

Egongela handi batera iritsi ziren, ko- rridore eta gela gehiago zeharkatu zi- tuzten, baina sotora eramango zuten eskailerarik ez zuten aurkitu. Barruko patio moduko batera heldu zen biko- tea. Euria ari zuen oraindik. Monaste- rioetako klaustro baten itxura zeukan patioak, eta erdian puztu txiki bat zeukan, soka, kubo eta guzti. Pentsat- zeko denbora ere eman gabe, bertara hurbildu zen lñaki. Behera begiratu eta iluntasuna besterik ez zuen ikusi. Heze- tasun handia zerion zulo hari, baita aire korrontea ere.

- Honek nonbaitera eramaten du. Jaitsi

egin beharko dugu.

Soka burdinazko egituran lotu eta put- zuan behera bota zuen lñakik. Ondoren sokari heldu eta poliki jaisten hasi zen, hankekin hormetan bultzatuz. Lurra ukitu zuenean, lokatz hutsa sentitu zuen azpian. Ia ahaztuta bazuen ere, Yareniren beharra sentitu zuen une hartan. Argirik gabe aurrera egiterik ez zegoen.

Yareni behera iristerako, fantaseatzen hasia zen lñaki. Bere susmoak betetzen ari ziren, eta leku heze hark irteerarik baldin bazuen, Moctezumaren altxorra- ren arrastoaren gainean egongo zen. Neskak argia piztu zuenean, pasabide luze eta estu baten hasieran zeudela ja- betu ziren. Harriz egindako tunela zen, hezea eta hotza, horma goroldioz eta lurra lokatzen beteta zeukana. Aurrera jarraitu zuen bikoteak.

Tunela luzea zen eta irteerarik ez zen ikusten. Bihurgune handi baten mo- dukoa zen. Halako batean, amaierarik gabeko puntu batera iritsi ziren. Lur- jausi batek eragindako harri-pila batek ixten zuen bidea, baina argi izpi batzuk sartzen ziren zirrikitu batetik. lñakik ez zuen bi aldiz pentsatu, eta harriak banaka mugitzen hasi zen. Yareni ere, haren emozioak kutsatuta, gizonari la- guntzen hasi zen eta bost minututan pasabide handi samarra irekitzea lortu zuten.

Zuloaren beste aldean agertu zenak lñakik imajinatutako guztia gainditu zuen. Kobazulo ikaragarri handia zen, zati handi batean urez estalia. Irtee- ra txiki bat zeukan beste aldean eta bertatik itsasoko olatuen aparra sart- zen zen. Baina alde batean, arroketan hondoa jota, XVI. mendeko itsasontzi txiki baten hondakinak zeuden. lñakik gorputz guztia zulotik pasa eta uretara bota zuen bere burua. Igerian hasi zen

ziztu bizian eta itsasontziaren kaskora iritsi zen. Egurra ustelduta zegoen eta arrakala andana zeukan. Horietako ba- tetik sartu zen ontziaren sotora.

Barruan upel handi mordoa bestetik ez zituen aurkitu, baina horietako bat irekitzen saiatu zen lñaki. Egurra hezea zegoen eta indar gehiegi egin gabe desegin zen. Edukia upeletatik aterat- zen hasi zen. Segundo gutxitan harre- sian aurkitutakoaren moduko medailoi mordoa zuen lñakik oinetan. Sinestezi- na. Beste upel bat ireki eta mota guztie- tako bitxiak aurkitu zituen. Urrezko eta lumazko apaingarriak, koroak, le- pokoak, besokoak. Ametsetan zegoela pentsatu zuen lñakik. Ezinezkoa irudit- zen zitzaion altxor hura lau mendez Hi- ger lurmuturreko arroketako kobazulo batean ezkutatuta egon izana, inork haren berri izan gabe. Ingurura begi- ratu zuen, Yareniren bila. Baina ez zuen aurkitu.

- Hemen nago- entzun zuen bere at- zean.

Burua jiratu eta neska mexikarra topa- tu zuen, aurrez aurre. Pistola bat zeu- kan eskuetan.

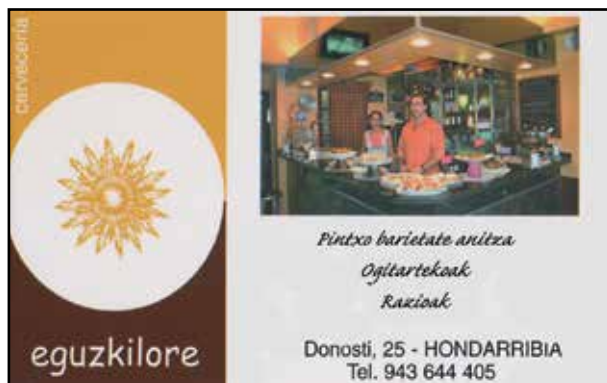
- Zertan ari zara?- bota zion lñakik, egoerak erabat asaldatuta.

- Eskerrak eman nahi nizkizuke honai- no ekartzeagatik. Baina sentitzen dut. Altxor hau nire arbasoen ondasuna da. lñakik ez zuen ezer ulertzen. Geldirik jarraitzen zuen.

- Moctezuma enperadorearen altxo- rrak ezin du Europako edozein museo- tan amaitu. Nahikoa denbora eman du bere sorterritik urrun. Orain, bertara itzuliko da.

Harridurak beldurrari eman zion paso.

- Inork ez du aurkikuntza honen berri izango. Elkarri agur esateko unea iritsi da.

“POZGARRIA IZAN DA BEHOBIA-DONOSTIA IRABAZTEA, BAINA OINAK BETI LURREAN DITUT”

CLAUDIA BEHOBIDE - KORRIKALARIA

Claudiak Behobidek ibiltzera ateratzeko ohitura zuen, due-la urte batzuk korrika egiteari ekin zion arte. Ez da inoiz atleta profesional edo elitekoa izan, baina azken urte hauetan garaipen garrantzitsuak lortu ditu proba ospetsuetan. Azkenak, aurten bertan, “etxeko” dituen Txingudi Korrikan, Donibane Lohitzune-Hondarribian eta azaroaren 10ean, Behobia-Donostia lasterketan. Meritu handia berea.

-Zer suposatu du zuretzat Behobia-Donostia irabaztea?

Polita da honelako lasterketa garrantzitsua eta ospetsua irabaztea. Pozgarria izan da baina nik ez diot ingurukoek ematen dioten garrantzia ematen, ez honi ez aurretik lortu izan ditudan beste garaipenei. Kasu honetan, nire aurtengo helburua den Donostiako Maratoia prestatzeko eta nire forma puntua frogatzeko egin dut Behobia-Donostia. Gero irabazi egin dudala? Ba noski, poza eta ilusioa egiten du horrek. Eta bereziki, ingurukoek zoriontzen nautenean eta ematen dizkidaten animo pila horiek ikustean, ba ni ere pozik sentitzen naiz. Baina beti ere, oinak lurrean jarrita, orain arte bezala.

-Irabazteko helburuarekin atera zinen Behobiatik?

Ez nuen hori buruan, aurtengo helburua Donostiako Maratoia delako; maratoian nire denbora onena 2 ordu eta 47 minututik 2 eta 45era jeitsi nahi dut eta hori lortzera zuzendu dut nire pres

Euskararekin bat

txantxangorri
tebema jolatu

San Pedro kalea, 27 • Hondarribia • Tel: 943 642 102
txantxangorrihondarribia@hotmail.com

M.A.G.
ASESORIA AGINAGALDE

San Pedro, 3 - Atzekaldea
Fax: 943 11 05 45
Telf: 943 64 03 66

GESTIOA:

- KONTUHARTZAILETZA, FISKALA
- ETA LANAREKIN LOTUTAKOA
- ASEGURUAK

CLAUDIA BEHOBIDE, BEHOBIA-DONOSTIAN HELMUGARA IRISTEN ETA PODIUMEAN UTZITAKOAK

takuntza eta entrenamendu guztia denboraldi honetan. Behobia-Donostian helburua nire buruarekin gustura aurkitzea eta forma puntua neurtzea zen. Haize dexente zegoen gainera eta ez nintzen erlojuari begira aritu, gustura korrika egin nahi izan nuen, besterik ez. Lerro hauek argitara ematen direnerako, ia-ia maratoia amaitua izango duzu. Donostiako Maratoian ere irabazteko helburua baduzu edo aukerarik ikusten duzu?

Hori irabaztea ezinezkoa izango zait. Aurtengo Donostiako maratoia Espainiako Txapelketa ere bada, eta eliteko atleta profesional ugari etorriko dira, Europako Txapelketarako markak egiteko helburuarekin. Maratoia nire marka

arekin. Maratoian nire marka hori haustera irtengo naiz. Hala egiten badut edo ez, gero bazkaltzera joango naiz, iaz ere parte hartu zuten hondarribiar emakume lagun taldearekin. Egun horretan ospatuko dugu denok Behobia-Donostiakoa! -Ezustean harrapatu al zaitu Behobia-Donostia irabazteak suposatzen duen komunikabideen atentzioak? Ez nago batere ohitua honelakoetara! Lasterketa egin ondorengo hiru egunak

“Ez dut nire burua kanpoan lasterketak egiten ikusten, lana eta familia lehentasuna dira”

eroak izan ziren, etengabe komunikabideen deiei erantzunez, telebista eta irrati-tietan elkarrizketak eginez... Ez zait gehiegi gustatzen guzti hori, baina badakit honelako garaipen batek hori suposatzen duela. Entrenamenduetara eta ohiko bizitzara bueltatzeko gogoia neukan!

Pentsatu al duzu gure ingurutik kanpora lasterketak egitera joatea?

Hori oso konplikatu da, Madrilera, Bartzelonara edo nazioartera korrika egitera joateko, dirua edo babesleez gain, denbora behar da. Asteburuak libratu beharko nituzte eta ezinezkoa zait. Lana daukat, familia eta beste egin beharrak. Afizioa eta gustuagatik egiten dut korrika, beti. Etxeko probak korritzearekin konformatzen naiz. Gustura nago horrela.

argi eta garbi

eukeni optika

san pedro 57, tel/fax 943 64 38 05

**GOZOTEGIA
KAFETEGIA**

San Pedro, 4 - 20280 - HONDARRIBIA
Tel: 943 641 047

ROLAND GARROS HEGAZKINLARI OSPETSUAK JUSTIZEN LUR HARTU IZANA GOGORATU DUTE

ALAIN BUTORI GENERAL OHIA, ORHOITZAKO JACQUES EGUIMENDYA, TXOMIN SAGARZAZU ETA NIKASIO ZEBERIO X.SAGARZAZU

Informazio-panela egongo da hemendik aurrera leku berean, 1911ko maiatzaren 23ko gertakari hura gogora ekartzeko

Gutako ia edonori galde egingo baligute Roland Garros nor ote zen, ia dudarik gabe tenis-jokalaria ospetsua izan zela erantzungo genuke eta haren izena dararamala kirol honetan munduan egiten diren torneo entzutetsuenetakoak, Parisen jokatzen denak.

Baina ez, Roland Garros (1888-1918) ez zen tenis-jokalaria. Edo ez zuen behintzat hori izan bere ogibide.

Roland Garros hegazkintzaren historiako aitzindarietako bat izan zen, pilotua eta militarra, abiazioaren historiako zenbait teknika eta asmakizunen bultzatzaile eta arduraduna. Eta militar modura, hegazkin pilotua.

Garros I. Mundu Gerratean hegazkinlari trebe eta adorea izan zen, 1918ko armistizioa sinatu baino lehenxeago ale-

maniar hegazkin batek berea tiroz jo ondoren erori eta oso gazte hil zen arte. Horregatik, gerrateko heroi nazionala izan zen Roland Garros eta hala mires-tua zen, 1925. urtera arte.

Urte hartan, Parisen tenis estadioa eraikitzen ari zen bere ikasketa-lagun izan zen ingeniari bat. Lagun pertsonala izan zuenari eta garaian Frantziako heroiak zenari omenaldia egin nahi izan zion eta Roland Garros izena erabili zuen tenis estadio berriarentzat. gutxi espero zuten gero gertatuko zena.

EDIFICIO COFRADIA
COFRADIA EDAIKINA
HONDARRIBIA

VIVIENDAS DE 1, 2, 3 Y 4 HABITACIONES. GARAJES Y TRASTEROS
1, 2, 3 ETA 4 GELATAKO ETXEBIZITZAK. GARAJE ETA TRASTELEKUAK

943 640 298 - 943 635 347

PROMUEVE / SUSTATZAILA:
INVERSIONES ARAHONDE S.L.U.
Bernat Etxepare 18 Bajo-Izda • 20.280 Hondarribia

Ordutik hona, Roland Garrosen izena tenisari lotzen joan izan gara, urteen poderioz. Frantzian bertan ere, I. Mundu Gerrateko heroia zenaren berri gutxik dakite gaur egun.

Aurten, omenaldiak egiten ari zaizkio Garrosi, 1913. urtean burutu zuen hegazkinezko Mediterraneoaren zeharkaldia dela eta.

Honen baitan, eta Hendaiako Orhoitza Historiaren Lagunen Elkartearen ekimenez, omenaldia egin diote Hondarribian Roland Garrosi. Eta zergatik?

Paris eta Madril arteko zeharkaldia egiten ari zela, 1911ko maiatzaren 23an, gasolina gabe geratu eta hegazkinarekin Justiz eta Marla arteko inguruetan lurra hartu behar izan zuelako.

Nikasio Zeberio hondarribiarrak gogoan du Joxe Berrotaranez, bere aitona, txikitatik egin izan zien kontakizuna. "Aitona arrantzan ari ziren arroken inguruan, eta motorrik gabe zetorren hegazkina ikusi zuen, zelaira erortzen. Korrika aterazen, pilotua hilda izango zelakoan. Eta hara non ateratzen zen gizon bat, frantsesez hitz egiten. Nola hala elkar ulertu eta gasolina behar zuela jakin zuten aitona eta etorri ziren beste lagunek", kontatu zuen Zeberio azaroaren 9an Justiz eta Marla artean egin zen omenaldi txikian.

Hondarribiarrek Roland Garros lagundu zuten eta honek berriz ere hegazkina martxan jarri eta bideari ekin ahal izan zion. Hemendik aurrera, informazio-eta batek ekarriko du gogora Roland Garros ospetsua, ez tenis-jokalaria baizik eta hegazkinlari eta heroia, Hondarribian izan genueneko hura.

ZEBERIO AITONARENAK KONTATZEN ETA ROLAND GARROS, 1910EAN X.SAGARZAZU

aizpea
RESTAURANTE

- Ogitartekoak - pintxoak
- hanburgesak - paellak
- razioak - sandwichak
- entsaladak - platerak

Santiago Kalea, 65 Hondarribia Tel: 636 131 458

Casa Senra
HONDARRIBIA

Establezimendu berria San Pedro, 34.ean

Tel: 943 291 112

Kalitatea, gure izatearen arrazoia

AURRERATU ELKARTEA

AURRERATU ELKARTEKO KIDEAK, IRAILEAN EGIN ZEN HONDARRIBIAN ELKARLANEAN EGUNEAN ARGAZKIA: X.S.

Aurreratu Elkartea elbarritasun fisiko edo psikikoren bat duten haur eta gazteen guraso talde bat da. Bidasoaldean lan egiten dute hain zuzen, Irunen, Hondarribian eta Hendaian bereziki.

Garapenean nolabaiteko nahasmendua (heldutasun atzerapena, autismoa, Down sindromea, garun paralisia, X sindrome hauskorra, hiperaktibotasuna) duten haurren gurasoek, edo eta familiako beste edozeinek osatzen dute elkarte hau, gaztetxo hauen sozializazioa, aisialdia eta haienganako sentsibilizazioa bultzatzeko.

Aisialdi ekintzak antolatzen dituzten behar bereziak dituzten ume eta gaztetxo hauentzat eta gainera, zenbait terapia lantzen dituzte: ekinoterapia (zaldiekin), musikoterapia, surfterapia edo dantzaterapia, besteak beste.

Urtero, Aurreratu Eguna antolatzen dute, sentsibilizazio ekimen modura.

Hondarribiko Udalak 900 euroko laguntza eman berri die aurtun eta 800ekoa jaso zuten iaz, elkartearen kudeaketa gastu eta ekintzetara bideratzeko.

HARREMANETARAKO

Telefonoak

943 62 05 03, 685 75 16 84, 685 75 16 85
etan 685 75 16 86

Webgunea

www.aurreratuelkartea.org

Posta elektronikoa

aurreratu.elkartea@gmail.com

HONDARRIBIAR BATEK MARKATUTAKO HEGALUZEA VENEZUELANARRANTZATUDUTESEIURTEONDOREN

Arraina 2,5 kiloko pisuarekin markatu zuen Fernando Zapirainek 2006.eko urrian eta 6.370 kilometro egin ondoren, 21,8 kilo zituen harrapatu dute Atlantikoaren beste aldean

Duela egun gutxi sarritan ematen ez diren berri horietako bat izan dugu.

Ohikoa da bai gure arrantzaleek itsasoan zein kirol-arrantza probetan hegaluzeak eta hegalmotzak markatzea; hau da, arrainei txipa jarri eta itsasora bueltatzea. Gero, denbora pasa eta arrain horiek harrapatzen direnean, txipak informazioa eskaintzen die zientzialariei, bi espezieen migrazio eta populazioak aztertzeko.

Ez ohikoa da oraingoan jakin duguna. Hondarribiar batek, Fernando Zapirainek, 2006.eko urrian 2,5 kilo eta 50 zentimetroko hegaluze bat harrapatu eta markatu zuen, Donostiatik 20 milia ingurutara kokatutako uretan, Kutxi Kutxi aisialdirako ontzian.

Hegaluze horrek 6.370 kilometroko bidea egin du eta Venezuelan harrapatu dute berriki, 21,8 kiloko pisua eta 100 zentimetroko luzera zituela.

Ez da ohikoa hain bide luzea egitea hegaluze batek eta aparteko aurkikuntza izan dela esan liteke.

Atlantikoko atunaren biziraupenerako ICCAT erakundeak erregistratutako hegaluzeen distantzia luzeena izan da.

HEGALUZEAK EGINDAKO BIDEA ETA BEHEAN, FERNANDO ZAPIRAIN ARGAZKIAK:AZTI-TECNALIA

Koldo Ortega

OSASUNAREN ALDEKO NEURRIAK HONDARRIBIAN

Azken alean aukera izan genuen Hondarribiko gaixotasunei buruz aritzeko. Bertan gaixotasun mota desberdinak ikusi genituen, baita beren eragina eta ondorio latzak.

Orain txanponaren beste aldea garatuko dugu, hau da, osasuna eta bera- rekin loturiko higiea.

Higiea gizakiaren jardura zaharra da. Antzinako zibilizazio nagusiek (erromatarak, arabiarak, aztekek) higiea pertsonalerako ohiturak garatu, bainuak esaterako, eta higiea publiko- rako azpiegiturak eraiki zituzten.

Gizakien lehenengo bizitokiak ura zegoen inguruetan kokatzen ziren, ur edangarria eskuragarri eta baita garbiketarako ur-hornidura aise lortzeko. Hiriak sortzean, ura etxeetara garraiatzeko beharra sortu zen.

Euskalerrrian ere, Erdi Aroan hasi ziren neurri higienikoak hartzen eta ilustrazioarekin batera, XVIII. mendean, higiea-jarduerak hobetu ziren. XIX. mendean, hirietan, higiea publiko- rako ardura zabaldu zen eta orduan hasi zen higiea terminoa bera maizago erabiltzen.

Lan honi buruz, Alvaro Aragon adituarekin jarraituko dugu eta Hondarribian hartutako neurri aipagarrienak helaraziko dizkizuet. Gure herrian ere agintariekin onartu zuten kaleetako eta etxeetako garbitasun ezagatik hedat-

zen zirela gaixotasunak eta baztertu- en, eskalen eta arloetako kontrako neurrie- z gain, agindu zehatzak hasi ziren arau- zen. Guk XVIII. eta XIX. mendeetakoak aipatuko ditugu Aragonen eskutik.

HONDARRIBIKO LEHENDABIZIKO NEURRIAK

Hondarribian, 1725ean hartu ziren garbitasuna hobetzeko lehenengo neurriak: kontzejak Panpinot kalean urik ez botatzeko eskatu zuen. Izan ere, beroarekin batez ere, simaur usai- na agertzen zen, eta infekzioak sor- zitezkeen; inork ezin zuen urik bota, eta auzotarrek beren ateetako simaurra eta harriak jaso behar zituzten. 1794an, kaleen garbiketa araututa zegoen, eta begiratu egiten zuten, inork urik bota

ez zezan.

Lehendabiziko araudi luzea 1878koa da eta hiriko poliziaren Araudian agertzen da.

Hona hemen lehendabiziko neurriak la- bur emanda:

- Etxe bakoitzeko bizilagunak egunero garbitu behar zuen bere etxea eta es- paloia. Ukuiluak astean behin garbitu behar zituzten, eta simaurra sorora era- man.

- Letrinak hilean behin garbitu behar ziren udan, eta hilean hiru aldiz neguan.

- Debekatuta zegoen simaur, lasto edo garo tontorrik egitea herritik eta Portu auzotik 500 metro baino hurbilago, bai-

BAR ETXEBERRIA

Alde Zaharrean

Kale Nagusia, 27 - HONDARRIBIA

www.ondartzederra.com

marisko biberoak

ONDARTZ EDERRIA

Txiplau Poligonoa, 27 HONDARRIBIA (20260) Tel: 943 64 02 56

ta urak kalera botatzea ere.

- Egunean zehar, zerramak ezin ziren kaleetan edo plazetan ibili. Etxeetan edo ukuiluetan hiltzen ziren animaliak herriatik atera behar ziren lurperatzeko.

- Debekatuta zegoen herri barruan ondu gabeko larru, hezur edo adar biltegiak edukitzea, baita arrain haundiari erraiak kentzea ere.

-Debekatuta zegoen jaki edo fruta postuak espaloietan, kaleetan edo plazetan jartzea. Jendeak ezin zuen espaloietan ilea orraztu, ezta bertan etzan edo eseri ere.

- Jendeari saltzeko elikagaiak aztertu egin behar ziren, saldu aurretik.

- Tabernak eta saltoki publikoak 10etan itxi behar ziren apirila eta iraila bitartean, eta 9etan gainerako hilabeteetan.

UDAL ORDENANTZAREN NEURRIAK

Udalak, 1896. urtean aurreko neurriez gain, berriak agindu zituen sorturiko beharrei erantzuteko. Hona hemen, labur eta elkarren segidan, Ordenantza berriarenak:

- Kafetegiak 11etan itxi behar ziren urria eta martxo bitartean, eta 12etan gainerako hilabeteetan, eta gainerako saltokiak, berriz, 10etan eta 11etan, hurrenez hurren. Otorduak ematen ziren lekuetan, letoizko eta kobrezko ontziak ondo estainuztatu behar ziren.

- Ganaduari ezin zitzaion ilea kaleetan edo plaza publikoetan moztu.

- Debekatuta zegoen hondartzan edo Bidasoa ibaiko ertzetan bainatzea, gorputz guztia estaltzen zuen bainujantzirik gabe.

- Etxeen jabeek edo maizterrek barrualdea urtean behin zuritu behar zuten. Kanpoaldea ere –silarrizkoa ez bazen, behintzat – belzten zenean, zuritu egin behar zuten.

- Simaurra 15 egunetik behin jaso behar zen gurdietan, eta udan, berriz, 8 egunetik behin. Zabor zerbitzuak XX. mendean hasi ziren: 1920an behiek edo idiek bultzatutako gurdiak erabiltzen ziren zaborra ateratzeko.

- Udal agenteek edo maizterrek, elurra egiten zuenean, zegokien kalea garbitu behar zuten.

- Estoldarik gabeko etxeetan, putzu itsu batera bota behar ziren zikinkeriak.

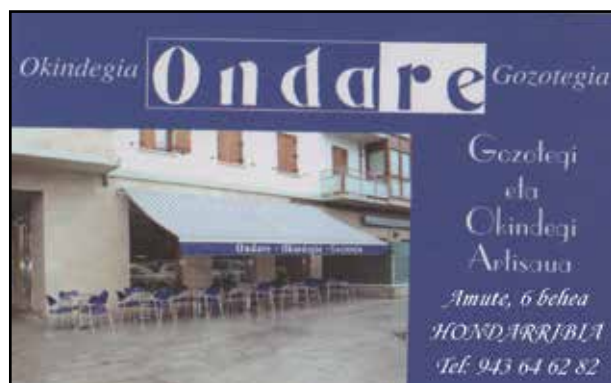
- Estolda pribatueta ura bota behar zen,

aldizka, zikinkeria bertan gera ez zedin.

- Pixatoki publikoak antolatzen zituzten. Udal hiltegia ere prestatzen zen, jateko ganadua bertan hiltzeko.

- Txertoak erabiltzea gomendatzen zen, baztanga eragozteko. Eskola publikoan ez zen txertatze ziurtagiririk gabeko haurrik onartzen, ezta zargarra, eskarlatina edo azaleko beste edozein gaixotasun zuen haurrik ere, erabat sendatu arte.

Horrela gure arbasoen zereginak historiaren urte haietan osasunaren alde. Gehiago jakiteko, Alvaro Aragonen lana duzu eskuragai "Hondarribiko historia" liburu mardula eta agortezina.

**ITSASOKO SUKALDARITZA -
ARRIAK ETA ITSASKIAK**

Itsasoko sukaldaritza liburuan betiko euskal sukaldaritzako arrain eta itsaskien errezeta aukera zabal eta ugaria bildu dugu. Sukalderako proposamen sorta honetan gure-gureak diren bakailoa pil-pil erara, marmitakoa, txipiroiak edota txangurro betea daude. Baina, euskal sukaldaritzako errezeta bikain hauekin batera, itsasoko jakiak prestatzeko modu berriak ere agertzen dira: antxoak lasagna erara, hegazu luzea piperrada karraskatsuekin, olagarroa curryarekin eta beste hainbat kutixia. Betiko sukaldaritza eta sukaldaritza berria errezeta liburu batean bat eginik.

EULI-GIRO

Durdugarriak, ezustekoak, misteriotsuak, apartak dira ipuin sorta honetako kontakizunak, beti lilura giroz jantziak. Uxue Alberdi estilo berezkora hurbiltzen ari da arduraz.

EULI BAT DUT BIHOTZEAN

Gorka arraro sentitzen da. Kafkaren Metamorfosia liburuan bezala, ezberdin jaiki da gaur. Izan ere, gauean euli bihurtu dela pentsatzen du. Asmatuko al du bere euli-bizitza berrian? Inork erreparatuko al du beragan? Nola mugituko da? Zer pentsatuko dute bere gurasoek, arrebak, aitonak...? Errealitatearen eta fantasiaren arteko ertzean jolastuz, ipuin arin eta dibertigarri bat idatzi du Leire Bilbaok, Maite Gurrutxagaren irudi ederrek lagunduta, desberdin sentitzen diren haurrei buruz.

ARGAZKI ALBUMA

Ander trantze zail bat igarotzen ari da Aintzane ezagutu duenean, bera baino hamar urte zaharragoa den erizaina. Harreman berri horri esker berreskuratuko ditu bizipoza eta alaitasuna. Egun batean Anderrek bere argazki albuma elkarrekin ikustea proposatuko dio Aintzaneri. Argazkiak ikusiz, besteak beste, aurrez bikote zuen Maddirekin izandako zenbait bizipen ilunen berri eman beharko dio Anderrek.

UDABERRIAREN BILA

Matilde printzesa eta Karamelu pottokaren abenturak biltzen dituen bilduma. Ilustrazio goxoak bezain originalak, eranskailu koloretsu eta distiratsuekin. Trosterriko Erresumako biztanleak oso kezkatuta daude; negua gehiegi luzatzen ari da, eta udaberria berandu dator. Orduan, Matilde printzesak ideia bat izango du: Karamelu pottokarekin batera eta maitagarrien laguntzarekin, Udaberriaren bila joango da...

**ANIMALIATXOEN IPUIN
KLASIKOAK**

Lau ipuin klasiko jasotzen dituen bilduma honetan animaliak dira protagonistak: Banbi, Otsoa eta zazpi antxumeak, Ahatetxo itsusia eta Hiru txerritxoak. Marrazki alai eta koloretsuekin hornitutako bilduma polita.

**OLEARSOKO LIBURUDENDAN ESKURAGAI DITUZU
EUSKARAZKO LIBURU UGARI**

ETOR ZAITEZ ETA GALDETU!

San Pedro 12 - HONDARRIBIA

Tel: 943 64 25 25

INFORMAZIO OROKORRA

Etorri zaitez bulegoa ezagutzera eta kuxkuxeatu ikasketa, beka, lehiaketa, ekintza eta txartelei buruzko informazioa!

Jabier Ugarte, 6

edo bidali email bat gure helbidera
gib@hondarribia.net (galderekin, iradokizunekin, eskeintze-
kin...)

Astelehenetik ostiralera 16.30etik 20.00ak arte
Larunbatetan: 10.00etatik- 13.00etara

Informazio gehiago: gipuzkoangazte.info

BULETINA

Egin zaitez buletinaren harpideduna eta jaso Hondarribiko be-
rriak ostiralero!!

Gipuzkoangazte.info "TOKIAN TOKIKO" atalean

“ENPLEGUA BILATZEKO PLANEAN” LAGUN- DUKO DIZUTEN TAILERRAK AURKITUKO DITUZU HEMEN

ENPLEGUA ERAGINKORTASUNEZ BILATZEKO TRESNAK. CURRICULUMA ETA AURKEZPEN- GUTUNA

Ezagutu nahi al dituzu curriculuma eta aurkezpen-gutunak egi-
teko eredu guztiak? Tailer honetan ikasiko duzu nola hobetu
tresna horiek eta eskaintza bakoitzari egokitzen; aurretik, zure
lan-helburuak ezagutuko dituzu.

Data: azaroak 25 eta abenduak 9

AUTOENPLEGU-TAILERRAK: ENPRESAK SORT- ZEKO GOIZAK

Enpresak sortzeko zer izapide egin jakin nahi al duzu? Zatoz eta
jakin ezazu zein urrats eman behar diren zeure negozio-plana
egiteko.

Data: azaroak 26, eta abenduak 10.

ENPLEGUA BILATZEA INTERNETEN,

Lanbide.net eta enpresen direktorioak.

Tailer honen bidez Interneten dauden lan-poltsak eta enple-
gua bilatzeko eskura zer baliabide dauzkazun ezagutzeko
aukera izango duzu.

Data: aroak 28, eta abenduak 12

AHOLKULARITZA JURIDIKOA ATZERRITARTA- SUNAREN GAIAN

Tailer honetan egoera administratiboa erregularizatzeko lotuta
dauden gai guztiak ezagutuko dituzu (lan egiteko baimenak, fa-
milia batzeak eta abar).

“Gai” orokor batzuei buruzko informazioa emango da, baita
tramiteak egiteko bitartekoei buruzkoa ere.

Irakaslea: Adiskidetuak

Data: azaroak 27, eta abenduak 4

SARE BISUALAK ETA LANA BILATZEA: BIDEO- CURRICULUMA ETA YOUTUBE

Jakin nahi al duzu zer den bideo-curriculum bat eta nola erabili
ahal duzun?

Zure bideocurriculum egiteko eta Youtuben uzteko aukera
ematen dizugu. Anima zaitez, nahikoa da

posta elektronikoa erabiltzeko moduan edukitzea eta Curri-
culum digitala

Data: Azaroak 18 eta abenduak 12

Izena eman jardueretan hauetan:

www.elespazio.com, edo

elespazio@bidasoa-activa.com

Edo telefonoz: 943-633160

ZEINDA HIRIGUNE HISTORIKOKO ERAIKIN HAU ETA ZEIN ERABILERA IZAN ZUEN DUELA URTE GUTXIRA ARTE?

Oraingoan, Hirigune Historikoko kale oso ezagun batean dagoen eraikin baten alboko aldeak dakargu lehiaketara. Zein eraikin da hau, non dago eta zein erabilera izan zuen duela urte gutxira arte?

Bidali erantzunak Udal Euskara Zerbitzura posta bidez, zuen izen-abizenak, helbidea eta telefonoarekin batera. Helbidea, Panpinot kalea 14-16 da. Gogoan hartu erantzunak jasotzeko azken eguna ABENDUAREN 13a izango dugula.

URRIKO IRABAZLEA

Pasa den hileko lehiaketa ez zen batere zaila izan eta askok asmatu duzue argazkiko atea "San Francisco de Asís edo Amuteko Kaputxinoen parrokikoa" zela. Hauxe da irabazle izan den **MARIA TERESA SAGAR-ZAZU AGUIRRE** kontatu diguna.

Zorionak! Zurea da sarea! Gogoratu abenduko azken igandera arte daukazula **BEKO ERROTA** jatetxean baz-kari edo afariaz gozatzeko aukera, eta eraman aldizkari hau eta zure NANA gainean.

YOLA BERRI
Hondarribia

Plater konbinatuak - Eguneko menua
Kartako otorduak - Urdaiatzpiko iberikoa

Ordutegia: 7.30etik itxierara arte

San Pedro, 2 Telefonoa: 943 64 56 11

**PINTXO, RAZIO ETA OGITARTEKOETAN
ESPEZIALIZATUA**

Bar Ignacio

SAN PEDRO, 20 20280 HONDARRIBIA
Tel. 943 643 557

AMUTEKO KATEKESIAN 1934-35EAN ATERATAKO ARGAZKIA BIDALI DIGU REMEDIOS ETXEBERRIAK

Gure irakurle batek etxean gordeta zuen altxor horietako bat bidali digu oraingoan. Argazkia Remedios Etxeberriak igorri digu eta 1934-35 urtean artean Amuteko katekesian ateratakoa da, Kaputxinen komentuko aurrean. Talde honek katekesia euskaraz ematen zuen eta maiatza heltzean, Ama Birjinari olerkiak kantatzen zizkioten Amuteko komentuan. Egun horietako batetako da argazkia, hortik jaktera ere. Gerra etorri eta gero, zoritxarrez, galdu egin zen euskarazko katekesi taldea. Remedios eta bere ahizpa Adelaidak argazkiko zenbaiten izenak ere igorri dizkigute.

Honela, goiko ilaran, ezkerretik eskubira: Kontxita, Kostako katekista; (?); Xenbleneko; (?); Zenon, Maidaneko; Juanita, Mariniako; Paulita Arozena; Karmen Arretxe eta Sabina Arretxe, Joxe Mari Olazabalen amona.

Erdikoak: Pepita Iza; Garzia; Batxilerreneko eta (?).

Behoko lerrokoak ezkerretik eskuinera: Josefa Goikoetxea, Kostakoa; Kerejeta, Komentu kalekoa; Santiago Goikoetxea; Julian Garzia; Antonio Arozena; Amelia Olazabal, Bottikakoa; Remedios Etxeberria, Anbuneko eta Mari Paz Etxeberria, Anbuneko

Animatu zuen argazkiak bidaltzera, Udal Euskara Zerbitzura (Pampinot Kalea, 14.16) edo posta elektronikoz, info@zifcomunicacion.com helbidera. Eta argazki ederrak ikusteko, jo ezazue www.hondarribia.org guneko atal berezira edo bestela, www.guregipuzkoa.net orrira.

Zuloaga kalea 8 / Tel.: 943 641156 / Faxa: 943 641006
HONDARRIBIA / www.elduayen.com

INSPECCIÓN TÉCNICA DE EDIFICIOS

E U S K A D I

Hondarribiko zude teknikoki adier bat gara, gure lantza erakinean ikuslari teknikoak egiten dituzte.

Bereziki eskaintzen dugun zerbitzuak: hurbile, erraza, abegia da.

Objektiboak eta independenteak gara. Ez gara enpresa txiki bati, ez dugu enpresa txiki bati proiektuak egiten, eta erdian, ez dugu enpresa txiki bati proiektuak onartu ahalik.

ITE erakundeak, aurre erabakitzen ITE erakunde objektibo eta independentea egongo dugula, besterik gabe.

Eskatu aurkezpena lantzen ditugun gabe, on line edo telefonoz.

Tel.: 902 070 331 / 689 479 882
Web: www.areaite.com email: gipuzkoa@areaite.com

Jaiotzak Urrian

1an: ERIKA Ramos Aparicio, Zumarragako Rafael eta Donostiako Catalina Juanaren alaba.
 4an: BENAT Beraciertto Redondo, Donostiako Borja eta Irungo Ainararen semea.
 8an: NAHIE Arana Iruretagoiena, Arrasateko Argider eta Madrileko Nerearen alaba.
 9an: ELUR Matalobos Regalado, Donostiako Juan Carlos eta Donostiako Eva Mariaren semea.
 13an: OLAIA Martinez Amorrortu, Irungo Jose Antonio eta Hondarribiko Maria Guadaluperen alaba.
 15an: JUNE Emazabel Zozia, Hondarribiko Iñaki eta Hondarribiko Garbiñeren alaba.
 16an: UNAX Mendikute Saenz de Urturi, Hondarribiko Ioritz eta Donostiako Leireren semea.
 18an: MARKEL Maestre Idigoras, Irungo Alexander eta Donostiako Enararen semea.
 20an: JUNE Rolin Vazquez, Andres eta Yajairaren alaba.
 22an: CLARA Romero-Giron Abad, Madrileko Javier eta Irungo Bertaren alaba.
 29an: NEKANE Olazabal Azpitarte, Irungo Igor eta Durangoko Jasoneren alaba.

Ezkontzak urrian

5an: JUAN ANTONIO Zubillaga Arranbide, Hondarribikoa, eta MARIA JESUS Aierbe Zurro, Irungoa.
 5an: IKER Casares Lopez, Donostiakoa, eta AGURTZANE Ortolaiz Enparan, Hondarribikoa.
 5an: IVAN Garaia Iturritza, Donostiakoa, eta IRATI Oronoz Goikoetxea, Hondarribikoa.
 11an: IÑIGO Garmendia Sagartzazu, Hondarribikoa, eta AINHOA Zabaleta Rueda, Donostiakoa.
 18an: CONRADO Garces Marin, Donostiakoa, eta MARIA Alzira de Andrade, Sandovalina-koa (Brasil).
 18an: JESUS MARIA Sanz Turrillas, Bilbokoa, eta LEONI Dias, Guarapuava-koa (Brasil).
 21an: MIKEL Lopez Ruiz, Donostiakoa, eta NAIARA Roso Abando, Donostiakoa.
 26an: GREGORIO Uriarte Prieto, Pasaikoa, eta ELISABETE Sein Estevez, Oiartzungoa.
 26an: JOSE AGUSTIN Escalero Arruabarrena, Irungoa, eta MARIA MERCEDES de la Torre Lara, Bilbokoa.
 26an: SEGUNDO Bautista Vinuesa, Otavolo-koa (Ekuador), eta SILVIA CRISTINA Morales Cordova, San Roque-koa (Ekuador).

Heriotzak urrian

3an: MARIA ISABEL de Juan Zabaleta, Hondarribikoa, 86 urte, Zubieta kalean.
 4an: JOSE RAMON Balerdi Iartza, Hondarribikoa, 85 urte, Akartegiko Palazio baserrian.
 5an: JOSE Emazabel Goñi, Hondarribikoa, 86 urte, Bernat Etxepare kalean.
 8an: VICENTE Urdangarin Jauregi, Donostiakoa, 56 urte, Soroeta kalean.
 19an: CLAUDIA Narbarte Sagartzazu, Hondarribikoa, 82 urte, Santiago kalean.
 21an: JOAQUIN Iridoi Agirre, Hondarribikoa, 61 urte, Arkollako Endaneaberri baserrian.
 27an: JOSE GABRIEL Garmendia Arantzasti, Hondarribikoa, 85 urte, Kosta kalean.
 30an: MARIA ISABEL Delgado Vicen, Madrilgoa, 68 urte, Itxasargi kalean.
 31an: JOSE ANTONIO Balerdi Altza, Hondarribikoa, 60 urte, Donostian.

Anaka kalea, 11
943.61.54.57

San Pedro kalea, 49
943.64.54.57

ETA LASAITASUNEAN... BETIKO INGURU GOXOAN

Fermin Olaskoaga

Herriko bizilagunen gora-beherak urrian

Altak jaiotzak: 11, eta kanpotik etorriak: 61
Bajak: Hildakoak: 9, eta herritik joanak: 54
Biztanle kopuru orokorra: 16.948 bizilagun.

Urriko eguraldiaren datuak

Tenperaturarik gorena: 30,4° C, hilaren 3an.
Tenperaturarik beheena: 6,6° C, hilaren 31n.
Batez besteko tenperatura: 18,4° C.
Batez besteko hezetasuna: % 68.
Euri-litroen kopurua: 127,2 mm.
Egunik euritsuena: hilaren 29an 45,2 mm.
Euri indartsuenen unea: hilaren 3ko 19,15tan 40,2 mm/orduko.
Egun euritsuak: 15 egun.
Elur egunak: 0 egun.
Kazkabar egunak: 0 egun.
Ekaitz egunak: 3 egun.
Behe-lainoko egunak: egun 1.
Ihintz egunak: 9 egun.
Zeru oskarbia: 3 egun.
Zeru lainotua: 17 egun.
Zeru estalia: 11 egun.
Eguzki kopurua: 144,6 ordu.
Batez besteko presioa: 1015,8 milibar.
Presiorik gorena: 1026,2 milibar, hilaren 31n.
Presiorik beheena: 1002,1 milibar, hilaren 22an.
Haizea >55 Km/ord.: 6 egun.
Haizerik indartsuena: hilaren 3ko 19,10tan 82 Km/orduko.

Urriko liburutegiko datuak

Bazkide berriak:

- gizon 14 eta 14 emakume.
- Horietatik 14 heldu, 14 haur.
- Guztira 28.

Ekarri diren liburu berriak:

- 18 euskaraz, 67 gaztelaniaz eta 0 bestelakoak.
- Guztira: 85 liburu.

Mailegatutako liburuak:

- 369 euskaraz, 1228 gaztelaniaz eta 40 bestelakoak.
- Guztira: 1637 liburu.

Gehien mailegatutako liburuak:

Haurrak:

Euskeraz: PARK, Bárbara.-Junie B. Jones eta ohe azpiko munstroa.- Bruño

Gaztelaniaz: KINNEY, J.- Diario de Greg: La ley de Rodrick.- Molino

Helduak:

Euskaraz: REDONDO MEIRA, D.- Zaindari ikusezina.- Erein

Gaztelaniaz: LARK, S.- La canción de los maories.-Ed. B

Arrantzale kofradian urrian saldutakoa

Txitxarroa (Trachurus trachurus): 440.330,50 kilo.
Atun moja (Thunnus obesus): 1.298,00 kilo.
Hegaluzea (Thunnus alalunga): 41.990,00 kilo.
Antxoa (Engraulis encrasicolus): 15.923,70 kilo.
Sardina (Sardina Pilchardus): 424.255,70 kilo.
Boga (Boops boops): 921,80 kilo.
Makarela (Scomber japonicus): 5.308,60 kilo.

Korrokoia (Chelon Labrosus): 602,20 kilo.
Alga gorria (Rhodophyta): 1.870,00 kilo.
Txangurroa (Cancer pagurus): 1.249,00 kilo.
Lupia (Dicentrarchus labrax): 240,00 kilo.
Melba (Auxis thazard): 10,20 kilo.
Bestelakoak: 435,00 kilo.

kilker
LORAZAINTZA

PROIEKTUAK -UREZTATZE SISTEMAK

ERRAZKINENA, 2 - HONDARRIBIA TEL ETA FAX: 943 64 0162

endanea
garden

Loreekin gozatzeko

Astelehen eta jai egunetan: 9:00 - 14:00 /// Asteartetik larunbatera: 9:00 - 20:00
Jaizubila, 40 - 20260 - HONDARRIBIA - 943 64 17 10 - WWW.ENDANEA.COM

BEKO-ERROTA

Zure ospakizunak
ahaztezinak bihur
daitezen!!

www.bekoerrot.com / Tel:943.64.31.94 / Faxe:943.64.21.94

GURE
ITSASOARI
LOTURIK

Euskadiko Kirol Portuak

Bermeo
Donostia-San Sebastián
Getaria
Hondarribia
Orio

EUROPA JARDUNARIEN
HONORARI KALDE
HONORARI KALDE
HONORARI KALDE

BAR - RESTAURANTE

San Pedro, 35
20280 HONDARRIBIA

Tel. 943 64 27 71
943 64 10 19

Tel.: 943 11 02 01
San Pedro, 33
20280 HONDARRIBIA

*Zure terrazak betiko zerbitzu onenarekin, Hondarribiko Portua auzoan,
gastronomi espezialitate onekin*

Bernat Etxepare, 12 - 20280 HONDARRIBIA
Tel Kafetegia: 943 64 10 66 Tel Okindegia: 943 64 49 44

MEDIO AMBIENTE, S.A.

Herri garbi batengatik lan egiten, ingurumenarekin elkarlanean

Zubiondo Poligonoa, 5A partzela. 20120 HERNANI. Tel. 943336901